

ПРЕСТЪПЛЕНИЯ, ОБВИНЯЕМИ И ОСЪДЕНИ ЛИЦА В СОФИЯ (СТОЛИЦА) ПРЕЗ 2019 ГОДИНА

През 2019 г. в София (столица) са приключили делата за 1 501 извършени **престъпления**. Делата за 601 от тях са завършили с ефективно осъждане, за 768 - с условно осъждане, за 86 - с оправдаване, за 14 - с прекратяване, и за 32 - с освобождаване от наказание.

С осъдителни присъди (ефективни и условни) са приключили делата за 1 369 извършени престъпления, което е с 23.3% повече в сравнение с 2018 година.

През 2019 г. **обвиняеми** са били 1 395 лица, от които:

- условно осъдени са 711 (51%) лица;
- с ефективна осъдителна присъда са приключили делата на 558 лица, или 40% от общия брой на обвиняемите;
- оправдани са 80 обвиняеми лица (5.7%);
- освободени от наказателна отговорност са 32 (2.3%) лица;
- на 14 лица делата са прекратени (1%).

Фиг. 1. Престъпления, завършили с осъждане, и осъдени лица в София (столица) през периода 2015 - 2019 година

Престъпления, завършили с осъждане, и осъдени лица по глави от Наказателния кодекс (НК) и някои видове престъпления

Общопасни престъпления¹

През 2019 г. най-голям е броят и съответно относителният дял на **общоопасните престъпления** - 700, или 51.1% от общия брой на наказаните престъпления. Осъдените за извършването на този вид престъпления са 637, или 50.2% от общия брой на осъдените лица. В сравнение с предходната година през 2019 г. се наблюдава увеличение както на броя на престъпленията с 45.2%, така и на осъдените лица за извършени общоопасни престъпления – с 48.1%.

Престъпления против собствеността²

На второ място в структурата на престъпленията, завършили с осъждане в София (столица) през 2019 г., са тези **против собствеността**. С осъдителна присъда са приключили делата за 357 извършени престъпления (26.1% от всички престъпления, завършили с осъждане). Осъдени са 370 лица, или 29.2% от общия брой на лицата с влезли в сила присъди през 2019 г.

Престъпления против личността³

През 2019 г. в област София (столица) са наказани 112 **престъпления против личността** (8.2% от всички престъпления, завършили с осъждане). За извършването им са осъдени 94 лица, или 7.4% от общия брой на лицата с влезли в сила присъди през годината.

Престъпления против дейността на държавни органи и обществени организации и лица, изпълняващи публични функции⁴

През 2019 г. с осъждане са завършили 44 **престъпления против дейността на държавните органи, обществени организации и лица, изпълняващи публични функции**, което представлява 3.2% от всички наказани престъпления. За този вид престъпления са осъдени 34 лица, или 2.7% от общия брой на осъдените лица.

Престъпления против стопанството⁵

През 2019 г. с осъдителна присъда са приключили делата за 63 извършени **престъпления против стопанството**, или 4.6% от общия брой на наказаните престъпления. За тях са осъдени 59 лица, или 4.6% от всички осъдени лица.

¹ Включват престъпления, извършени по общоопасен начин или с общоопасни средства, по транспорта и съобщенията, против народното здраве и околната среда, при използването на атомната енергия за мирни цели и други.

² Включват: кражба и грабеж на имущество, присвояване, измама, изнудване, вещно укривателство, унищожаване и повреждане на имущество, злоупотреба на доверие.

³ Включват убийства, телесни повреди, отвличане и противозаконно лишаване от свобода, принуда, обида и клевета, разврат, трафик на хора.

⁴ Включват престъпления против реда на управлението, престъпления по служба, против правосъдието, подкуп.

⁵ Включват общи стопански престъпления, престъпления против кредиторите и в отделни стопански отрасли, против митническия режим и против паричната и кредитната система.

Осъдени лица за други видове престъпления

През 2019 г. в София (столица) са осъдени за извършването на:

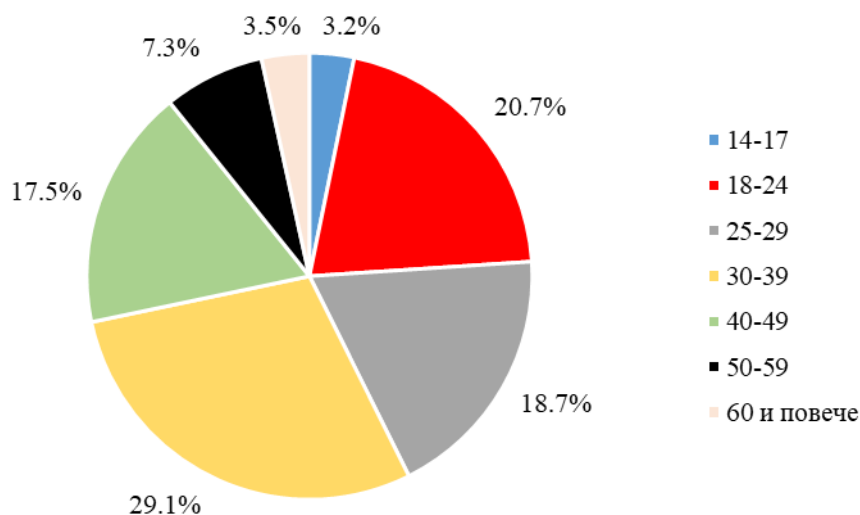
- документни престъпления - 36 лица (2.8%);
- престъпления против реда и общественото спокойствие - 24 лица (1.9%);
- престъпления против правата на гражданите - 4 лица (0.3%);
- престъпления против финансовата, данъчната и осигурителната система - 11 лица (0.9%).

Осъдени лица по пол и възраст

Разпределението на осъдените през 2019 г. лица в София (столица) по пол и възраст е следното:

- Броят на осъдените мъже е 1 150, или 90.6% от общия брой на осъдените лица. С най-висок брой и относителен дял са мъжете с влязла в сила присъда във възрастовата група 30 - 39 години - 29.6% от общия брой на осъдените мъже.
- Осъдените жени са 119 (9.4%).

Фиг. 2. Структура на осъдените лица по възраст през 2019 година

Осъдени лица по наложени наказания

В структурата на осъдените лица по наложени наказания най-голям е относителният дял на *лишените от свобода*. През 2019 г. в София (столица) те са 1102, или 86.8% от общия брой на осъдените лица. Най-висок е относителният дял на лишените от свобода за срок до 6 месеца

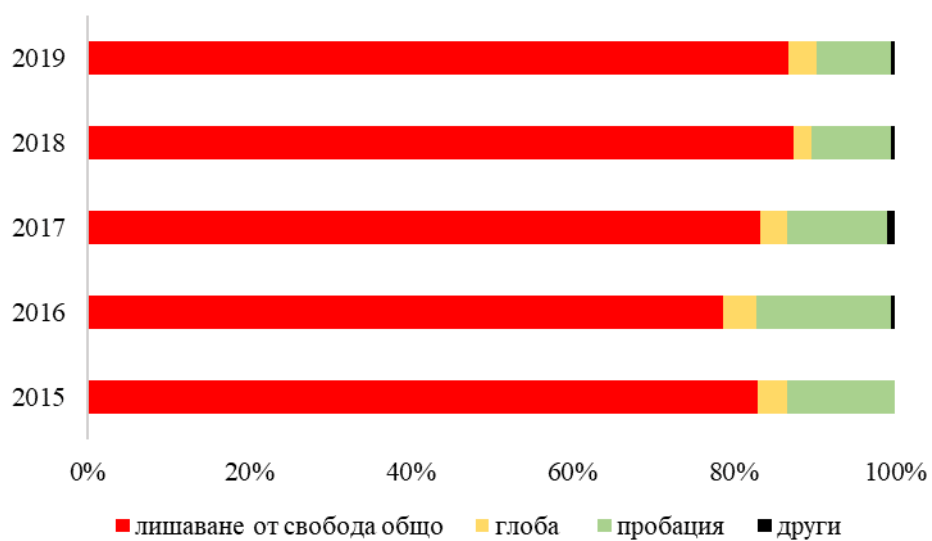
(39.9%), следвани от лишените от свобода от 6 месеца до 1 година - 30.9% от всички осъдени на лишаване от свобода.

Фиг. 3. Осъдени на „лишаване от свобода“ в София (столица) през 2019 година

Размер на наложените наказания "лишаване от свобода"	Брой	Структура - %
Общо	1102	100,0
до 6 месеца	440	39,9
от 6 месеца до 1 година	340	30,9
от 1 до 3 години	252	22,9
от 3 до 4 години	22	2,0
от 4 до 5 години	11	1,0
от 5 до 10 години	28	2,5
от 10 до 15 години	3	0,3
от 15 до 20 години	5	0,4
от 20 до 30 години	1	0,1

Наказанието „*пробация*“ е наложено на 118 лица (9.3% от всички осъдени), „*глоба*“ - на 44 лица (3.5%), а „обществено порицание“ – на 5 лица (0.4%).

**Фиг. 4. Структура на осъдените лица по наложени наказания в София (столица)
през периода 2015 - 2019 година**

Методологични бележки

Статистическите данни за престъпленията, завършили с осъждане, и осъдените лица с влезли в сила присъди са на базата на годишни данни, получавани от окръжните, районните и военните съдилища и от Специализирания наказателен съд.

Обект на наблюдение е дейността на районните и окръжните съдилища по наказателните дела от общ, частен и административен характер. От 1998 г. е включена и информация за дейността на военните съдилища, а от 2012 г. - и на Специализирания наказателен съд. Не е включена информация за резултатите от дейността на Върховния касационен съд.

Единици на наблюдение са престъпленията, завършили с осъждане, и осъдените лица с влезли в сила присъди.

В броя на престъпленията и осъдените лица за дадена отчетна година се включват тези, на които присъдата е влязла в сила през същата година.

В броя на обвиняемите лица се включват осъдените, условно осъдените, оправданите, освободените от наказание и лицата, на които делата са прекратени.

В броя на осъдените лица се включват всички осъдени лица на някакво наказание, включително и условно осъдените.

В броя на престъпленията, завършили с осъждане, се включват всички престъпления, завършили с осъждане, независимо дали са извършени от едно или повече лица.

Възрастта на осъдените лица е посочена в навършени години към момента на извършване на престъплението.

Непълнолетни са навършилите 14 години, но ненавършили 18 години лица.

Пълнолетни са лицата на възраст 18 и повече години.

Осъдените непълнолетни лица се включват в общия брой на осъдените лица.

Съгласно член 31, ал. 1 и 2 от НК **наказателноотговорно** е пълнолетно лице, навършило 18-годишна възраст, което в състояние на вменяемост извърши престъпление. **Непълнолетно лице** - навършило 14 години, но ненавършило 18 години, е **наказателноотговорно**, ако е могло да разбира свойството и значението на деянието и да ръководи постъпките си.

Данните за престъпленията, завършили с осъждане, и осъдените лица са получени на основата на информация от изследвания на Националния статистически институт и данни от административен източник - Единната информационна система за противодействие на престъпността (ЕИСПП).

Повече информация и данни за престъпленията, завършили с осъждане, и осъдените лица са достъпни в Информационна система „Инфостат“ (https://infostat.nsi.bg/infostat/pages/module.jsf?x_2=56) и на сайта на НСИ (www.nsi.bg), раздел „Правосъдие и престъпност“.